

ღია წერილი გვანსა ხარჩილავას

ჩემო ძმისწულო, ქიაჩის მონასტრის სახლი შენს ძირძველ ობუჯში, ძელიცხოველია, იგივე ილორი, იგივე სვეტიცხოველი. ხოლო თავად სვეტიცხოველი სამოთხის ორი ხის — კეთილ-ბოროტისა და სიცოცხლის ხის ერთ სხეულში შედუღაბაა, შენივთება ხეშარადად. შენი შორეული წინაპრები — ხარჩილები, ამ ქიაჩის მონასტრის მღვდელმსახურები იყვნენ ოდიტგანვე, მწიგნობრები, სინდის-ნამუსის ხალხი.

შენი რედაქტორად კურთხევა ჩემგანაა, ძმისწვილო, რადგანაც არა მხოლოდ გენეტიკურად — გარეგნობით, გონებრივადაც გაჭრილი ვაშლივით ჩამოგავხარ აწ ნათელში მყოფ მამაშენს — საქართველოს ზეზეურ გმირს, დიდებულ ვახტანგ ხარჩილავას. შენ, უკვე დედა, იოლ საქმეს არ შედგომისარ ქედით, რომელიც, ქართულ ფრთიან სიტყვას თუ დავიმოწმებთ, ცხრა უღელ-ხარკამენს გადაწონის საჭიროების შემთხვევაში. საჭიროება კი ჰქონდა, აქვს და ექნება სულმუდამ მარიამ ღვთისმშობლის წილხვდომილ საქართველოს. ამ ტვირთს დავითის ასულამდე აიუტ მეფის და კირკე, იგივე ცირცვა აღასრულებდა საკუნეების განმავლობაში. წუთისოფელი ასე უქნია გამჩენს, ერთს მეორე ენაცვლება, როგორც ამანათრბენშია, რა-

თა ჩირაღდანმა დანიშნულების ადგილას ჩაუმქრალად, დროზე მიუსწროს წინვით დაშაშრულ საზოგადოებას.

ჩვენ კანტიკუნტად შევეხმიანებით ხოლმე ერთმანეთს დისტანციურად, გაზეთის სპეციფიკაზე, მის ავანჩავანზე. მახარებს შენი ბრძნულად ფურისმგდებელი თვინიერება და განსაკუთრებით ის, რომ, აჰა, მერამდენე ნომერი გამოსაჩინოვდა მრევლში შენი ხელდასხმულობით და ჯერ ერთხელაც არ გიცდია, მამაშენის მკითხველს ხმამაღლა დალაპარაკებოდი. ეს დიდი ადამიანური განძია, ძმისწვილო! კვლავაც ბიბლიას მოვიშველიებ: არის ქვების შეგროვების დრო და არის ქვების სროლის დრო. ჯერხანობით შენი მამითადი, შენი რედაქტორული ასპარეზი — ერისწვილი მშობლის გაზეთის კვალში მიდევნებაა.

გამოჩნდა მის ფურცლებზე საინტერესო ახალი სახელები. ძველი ავტორების პატრონილურ ხმამქუხარებას მართებული ცეცხლი და აღმური მოუმრავლდა. მეუბნებიან პრესის საქმეში ჩახედულები, მაგარი ვინმე ჩანს ვახტანგის გვანცა-ო. ჯერ ისინი ვახტანგის ასულად მოგიხსენიებენ. ესეც გულთან მისატანი სასიხარულო ამბავია ჩემთვის. მაგრამ თუ პერიოდიკათა ისტორიას გადაევალებთ თვალს, ვერც კი დავასახელებ ვაზეთს ჩვენს სინამდვილეში, რომლის სიცოცხლე შეიღს გაეგრძელებინოს, თანაც ქალიშვილს. დადუმდა ქედუბრული „იბერია-სპექტრი“; ფრთები დაკეცა უკომპრომისო „აღდგომა“; გამოყრუდნენ მშვიდვარე „საქართველოს სამრეკლოს“ ზარები და ამისთანა საომარ ლელოში, ამისთანა ხეებით ჩახურგილი „დიდგორის“ ორომტრიალში „საერთო გაზეთი“ კვლავაც სამშობლოს სახელმწიფოებრივი სიფხიზლის, ქართული ფასეულობების უკომპრომისო მოდარაჯეობის ბაიარხტრია.

გური ოტობანია

დროა, საქართველო გამოცხადდეს მშვიდობის სახლად. ჩვენი იდეოლოგიური კონცეფცია არის მშვიდობა და ვინც საქართველოში მშვიდობას ემუქრება, ის საქართველოს ემუქრება განადგურებით. ყოფნა-არყოფნის საკითხი დგას ქვეყანაში და ჩვენ უნდა გადავრჩეთ, ეს ჩვენი ვალია და ეს ვალი თანამედროვე ქართულმა საზოგადოებამ აუცილებლად უნდა მოიხადოს. **ვახტანგ ხარჩილავა. „სგ“ №28. 2022წ.**

იპირატი

იმერეთში მეკვლის ან სასურველი სტუმრის მოსვლამდე ოჯახის უფროსი გამოთენიას ხორავით სავსე ხონჩით ხელში სახლს სამგზის წაღმა შემოუვლიდა და უფალს ოჯახის გამრავლებას, ჯანმრთელობას, ზეკესა და ბარაქას შესთხოვდა. ხონჩაზე ეწყო: ღორის თავი, მოხარული ღვინო, ხაჭაპური, ლობიანი, ღერძილის პური და ტკბილი კეკრები. სახლ-კარის შემოვლის შემდეგ ოჯახის უფროსი კერიაში შედიოდა, სადაც ევლო მოგიზიებზე ხმელი ჯირკი, ახალი წლის დილას ოჯახის ყველაზე ხნიერი წევრი საკეცეს, ხის ნაპობს ან ჯოხს რამდენჯერმე დაპირავდა ამ ჯირკს და აშლილ ნაპერწკლებს ლოცვას დააყოლებდა: ამდენი ოქრო ჩვენს ოჯახში, ამდენი პური და ღვინო, ამდენი მარილი, ამდენი ძროხა, ამდენი ქათამიო.

სვანეთი

სვანეთში ახალი წლის წინა დღეებში ოჯახებში განსაკუთრებულ სისუფთავეს იცავდნენ, ერიდებოდნენ სტუმრად სიარულს, კლავდნენ მთელი წლის განმავლობაში საგანგებოდ ნასუქ ღორს, რომელსაც მესარაი ერქვა. აცხობდნენ პურებს ჯვრების გამოსახულებით და ტკბილ კეკრებს. მოფეხეს, ანუ მეკვლეს ღამე გარეთ უნდა გაეთია, რათა ოჯახში განწმენდილი შესულიყო და „კარგი ფეხი“ შეეტანა. ოჯახის უფროსი ალიონზე დგებოდა, საქონელს მიხედავდა — წყალს დაალეკებდა, მერე კი სანთლებით ხელში ოჯახს დალოცავდა.

სამეგრელო

სამეგრელოში საახალწლოდ თხილის ხისგან აშადებდნენ ჩიჩილაკს, რთავდნენ მას ბამბითა და სათამაშოებით, ქვეშ უწვობდნენ ხილს, ტკბილეულს, ხაჭაპურს, ნიგვზით მორთულ ფელამუშს, იქვე დგამდნენ ღვი-

ნით სავსე ხელადას და ჭიქას. მეკვლეს მეგრულად მეკუნხურს, ოჯახი წინასწარ ირჩევდა და საგულდაგულოდ ეშადებოდა მის დასახვედრად.

ქართლ-კახეთი

ქართლ-კახეთში ახალი წლის წინ ოჯახში მოქპონდათ უძრახი წყაროს წყალი და ეზოში მოასხამდნენ. როგორც კი თორმეტი საათი შესრულდებოდა, ოჯახის უფროსი ან მოწვეული მეკვლე სახლში ხონჩით ხელდაშვებულნი შემოდიოდა. ხონჩაზე აუცილებლად ელაგა: „ღვდას პურები“, ყველი, ხორცი, ხელადით ღვინო, გოზინაყი, ხილი, ჩირი, ჩურჩხელა და მარცვლეული. მერე ხელში მეკვლეს ცოცხალი ქათამი ეჭირა, ზღურბლზე სიმინდის ან ქერის მარცვალს მოაბნევდა, წელი ხევიანი რომ ყოფილიყო, ქათამს გაუშვებდა და თან ლოცვას დააყოლებდა: შემოვდგი ფეხი, გწვალობდეს ღმერთი. ფეხი ჩემი — კვალი ანგელოზისა! წელი სიკეთე-სათნობისა, მშვიდობისა, ბარაქისა, სიყვარულისა, გამრავლებისა! ღმერთმა დაგლოცოთ კაც-ღიაციოთ, თქვენი შვილებით, აკვნების სიმრავლით, პურ-ღვინის დაძველებით, ზვარ-ყანების სიდიდით, ცხვარ-ძროხის სიმრავლით, კარგი სტუმრითა და ყველა მოკეთით! მრავალ ახალ წელს!

გურია

გურიაში შობა-ახალ წელს კალანდობას უწოდებდნენ. დღესასწაული ყველა ოჯახში დეკემბრის ბოლოს ღორის დაკვლით იწყებოდა, აცხობდნენ ნაზუქებს, კეკრებს კეკრცხითა და ყველით, ხაჭაპურებს, წვავდნენ კუპატს, აშადებდნენ ინდაურის საცივს და რთავდნენ ჩიჩილაკს. ოჯახის უფროსი ჯერ მარანს და საბძელს დალოცავდა, მერე სახლში შემოვიდოდა და წითელი ღვინით მშვიდობას უსურვებდა ქვეყანას

და ოჯახს. ახალი წლის დამეს სოფელში მეალილოები კარდაკარ დადიოდნენ და მღეროდნენ, თან აგროვებდნენ ტკბილეულს, ჩირს, ვერცხლის ფულსა და ხილს.

რაჭა

რაჭაში საახალწლოდ სუფრას აშვებდნენ ლობიანი პურები, ღვინო, ლორი, თაფლი, კაკალი, ტყლაპი, ჩირი და ვაშლი. ფეხბედნიერი მეკვლე მეფეხეს ოჯახი წინასწარ სამი წლით ირჩევდა. ის ოჯახში დოქი ღვინით, მოხარული ღორით, შემწვარი წიწილით, ვაშლში ჩარჭობილი ხურდა ფულით, ჩიჩილაკითა და სანთლით მიდიოდა. მეფეხე დალოცავდა ოჯახს, საბძელს, ნალიას და თან დააყოლებდა: გფარავდეთ მრავალბაღის წმინდა გიორგი! შეგეწოთ ყოვლადწმინდა ხოტევი და ნიკორწმინდა! აგარა და უღეში!

ლაჩხუმი

ლაჩხუმურ ოჯახში ოჯახის უფროსი გობით ხელში თორმეტი საათის შესრულებას ელოდებოდა. გობზე ელაგა შემწვარი გოჭის ბარკალი, ლობიანი პურები დანთებული სანთლებით, ღვინის ჭიქა, ვაშლი, მსხალი, ყურძენი და ჩირი. შემდეგ ღვინით სავსე დოქით ხელში ოჯახის უფროსი წევრი უმცროს ვაჟთან ერთად ევნახში გადიოდა, სადაც ჯერ თვითონ დალოცავდა ევნახს, შემდეგ კი პატარას დალოცვინებდა, მოაპკურებდნენ ღვინოს, მივიდოდნენ ბეღელთან, ნალიასთან და ბოლოს ჭურ-მარანთან. ამის შემდეგ შედიოდნენ სახლში და გვარს დალოცავდნენ.

ხევი და მთიულეთი

ხევასა და მთიულეთში ახალი წლის დილას, მთავარდემოწამის ხევისბერი წინ გაუძღვებოდა დასტურ-ხევისბერებს და

კეკრები სხვადასხვა ფაქოსაყენებულს. მეკვლედ ისეთ კაცს იწვევდნენ, რომელსაც კეთილი გული, „კარგი ფეხი“ და ცხოვრებისეული გამოცდილება ჰქონდა. ზუსტად თორმეტ საათზე მეკვლეს გამოვებებოდა ოჯახის უფროსი და მთავრდებოდა სამეკვლეო კეკრს. მეკვლე „ხარის გოგას“ — კერიასთან შეგორებდა და ცდილობდა კეკერი წაღმა დამდგარიყო, რათა ამ ოჯახში ბედი წაღმა წასულიყო. თუ მეკვლე არ ჰყავდათ, მაშინ ძაღლს ირჩევდნენ, რადგან მიაჩნდათ, რომ ძაღლსაც კარგი კვალი ჰქონდა. უთენია კი ოჯახის უფროსი გარეთ გადიოდა, მუჭით თოვლს აიღებდა, შემოიტანდა და სახლში მიმოაბნევდა, ოჯახის ყველა წევრს ახალ წელს მიულოცავდა და დალოცავდა: ასეთი თეთრი წვერით დამიბერდიო, თან დააყოლებდა: შემოვდგი ფეხი, გწვალობდეთ ღმერთი, ფეხი ჩემი — კვალი ანგელოზისა, დიდი გიმატებით — დიდი გიმატოთ, გამრავლოთ კაცით, საქონლით, ნაყოფიერ-ნაქონლით, მრავალ ახალ წელს დაგასწროთ მშვიდობით, სიხარულითა და ბედნიერებით.

ფშავ-ხევისბერი

ფშავ-ხევისბერეთის ხატიონში და ჯვარიონში ახალი წლის დამეს ხევისბერები და დასტურები სალოცავში წაიღებდნენ ქაღებს, ერბოიან პურებს და სანთლებს, წაიყვანდნენ სოფლის ყმაწვილებს და წინ წაიძღვარებდნენ საკლავს. შევიდოდნენ სიპი ქვით გადახურულ ხატში და მთელ დამეს ლოცვაში ათევენ. ახალი წლის დამდგეს ხევისბერი გაჭრიდა ქაღებს, დაანთებდა სანთელს და დალოცავდა დასტურებს, მლოცველებს, კუთხეს, გვარებს და ოჯახებს, გარიჟრაჟზე გამოვიდოდა ჯვარიდან და შეუკვლევდა ხატს, საკლავად გაშადებული იყო ცხვარი, მას დაკლავდნენ ხევისბერები. თოვლის გუნდებს საკლავის სისხლში ამოავლებდნენ და ხატიონის კედელს ესროდნენ, რაც ეშმაკისა და ბოროტისგან განწმენდას ნიშნავდა. დასტურთა თხოვნით ახალგაზრდები ქუდებს მოიხდიდნენ, ერთად მოაქუჩებდნენ და ზედ ნაბადს გადააფარებდნენ, ხევისბერი აურევდა ქუდებს და ერთ-ერთ ახალგაზრდას სთხოვდა ბრძად გამოელო რომელიმე ქუდი. სწორედ მის პატრონს ერგებოდა წილად მთელი სოფლის მეკვლეობა. დალოცვის შემდეგ სოფელში იწყებოდა დიდი დღესასწაული, იხარშებოდა ლუდი, კეთდებოდა ხინკალი და ისმებოდა ჟიპიტაური (ერთნახადი არაყი). საახალწლო სუფრაზე აუცილებლად უნდა ყოფილიყო პური, ერბო, ხორცი, დამწნილებული სატაცური და ტკბილი ქაღები.

მოამზადა თამარ შველიძემ

ახალი წელი საქართველოს სხვადასხვა კუთხეში

აჭარა

აჭარაში ახალი წლის დამეს სადღესასწაულო სუფრასთან მთელი ოჯახი ერთად იკრიბებოდა, უფროსი მამაკაცი ნებას რთავდა ყველაზე უმცროს წევრს პირველი ლოცვა ეთქვა და ოჯახიც დაელოცა. თუკი ახალდაბადებული პირუტყვი ჰყავდათ დიასახლისი მას კერიაზე შემოატარებდა და გამრავლებას უსურვებდა. შემდეგ შემოქპონდათ ახალი ანკარა წყალი, მოაპკურებდნენ ზღურბლზე და შემოიყვანდნენ მამალს, მასაც შემოატარებდნენ კერიაზე და საკეცეს დაუყრიდნენ. შემდეგ გახსნიდნენ წინასწარ გამზადებულ ყაურმას, ხაჭაპურს, პაღვას, ხარჩოსა და ბურმეს. აუცილებელი იყო ღვინო, თხილი და სანთლის არაყი. ქაღებს უნდა სცმოდან სადღესასწაულო წითელი კაბა მოსახვევითა და ყაბალახით და გულზე ჰქონოდათ ბებიის — „დიდი ნენეს“ ნაქონი ჯვარი. დაილოცებოდნენ და გაისვრიდნენ თოფს, რაც მაუსწყებელი იყო იმისა, რომ ოჯახი ხარობს და სიცოცხლე გრძელდება.

თუშეთი

თუშეთში ახალი წლისთვის თუში ქაღები საგანგებოდ ასუფთავებდნენ სადგომს, აუცილებლად იბრუნებდნენ განათხოვრებულ ნივთებს, იმარაგებდნენ ტკბილეულს და აცხობდნენ სამეკვლეო კეკრს, რომელსაც „ხარის გოგას“ ეძახდნენ. ოჯახის თითოეული წევრის სახელზე ცხებოდა სათავეო და ბედის

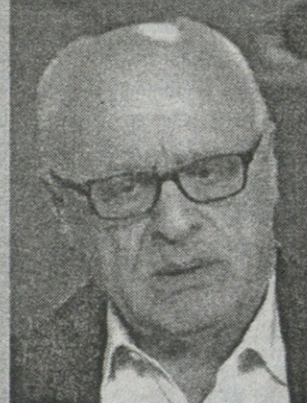

733

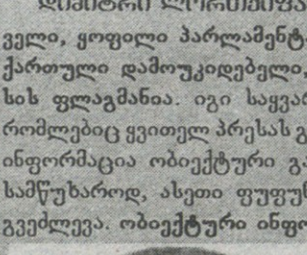
ილია ჭავჭავაძის საახალწლო მილოცვა მასხენდება, რომელიც ასე იწყება: „რა გითხრათ, რით გაგახაროთ“.

მე მსოფლიო ომი დაიწყო. თუმცა მთავარი, რაც გულს მტკენს, ის გახლავთ, რომ ჭეშმარიტი — პრესის ჟურნალისტიკა მივიწყების გზას ადგას, რადგან ტელეეთერებმა ეს დარგი წაღვეს.

რამაზ საყვარელიძემ ფსიქოლოგი, პოლიტოლოგი: ვულოცავ ჩვენს ქვეყანას დამდეგ შობა-ახალ წელს.

გამარჯვებებს ვუსურვებ. რაც შეეხება „საერთო გაზეთს“, ვუსურვებ, ამ გამარჯვებების ერთ-ერთი მედროშე, მოამბე ყოფილიყოს.

დამიბრძოლი ლორთქიფანიძე, დამოუკიდებელი უფლებადამცველი, ყოფილი პარლამენტარი: მიმართა, რომ „საერთო გაზეთი“ ქართული დამოუკიდებელი, თავისუფალი, დაბალანსებული პრესის ფლაგმანია.

საკვანძო თანამდებობებზე ჰყავთ შეფარებული. ეს მოწმობს, რომ სააკაშვილის ხელისუფლებაში დაბრუნება მათთვის კომფორტული იქნება.

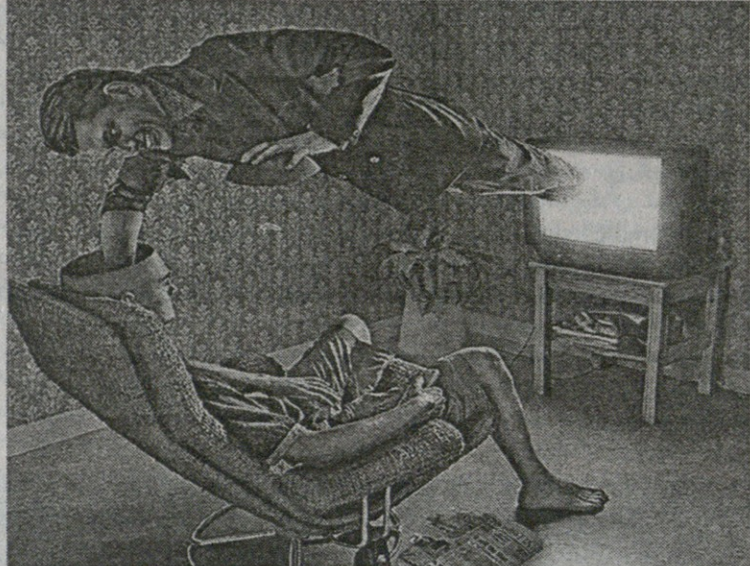
— დამოუკიდებელი სახელმწიფოდ არსებობის განმავლობაში საქართველოში მუდმივი რყევებია.

მდგომარეობა ბევრად ოპტიმისტურია, ვიდრე მსოფლიოში არსებული. აქ დაძაბულობა, დაპირისპირება სუსტდება.

საქართველო აერთიანებს. მეორე, სადაც ხალხი ცხოვრობს, რეალური საქართველოა.

ოსდავეერთო საუკუნეში მსოფლიო კალენდართან კონფლიქტში აღმოუჩნდით

დით? გარეთ 21-ე საუკუნეა, ჩვენ კი კალენდართან კონფლიქტში აღმოუჩნდით?

— კალენდართან კონფლიქტში ვიქნებოდით, თავად კალენდარი რომ გვქონდეს. განცდა მაქვს, რომ ჩვენ კალენდარი არ გვაქვს.

ახერხებს. ასე რომ, თუ ტელევიზორს გამოერთავთ, შევაძრვეთ — დაპირისპირება ნელ-ნელა იკლებს.

— ანუ, არსებობს რეალური და მედია-საქართველო?

პისკენ ენერჯიული სვლა, რომლის მსგავსი ნაცების ხელისუფლებაში ყოფნის დროს არ ყოფილა. მიშა დასავლურ კურსზე კი ლაპარაკობდა, მაგრამ რეალურად რუსეთის სასარგებლოდ მოქმედებდა.

თამარ შველიძე 555 23 28 24

ახალი ოსნაბა: ლეო მესი მსოფლიო ჩემპიონია

მსოფლიოს ახალი ჩემპიონი ჰყავს ფეხბურთში — არგენტინა. ახალი, კი ვაშობთ, მაგრამ ამ ქვეყნის ნაკრები მესამედ გახდა სამყაროში პირველი გუნდი — 1978, 1986 და ახლა, 2022 წელს. როგორც ვხედავთ, არგენტინა 36 წელი ელოდებოდა ჩემპიონობას. მისი მეტოქე ფინალში საფრანგეთის ნაკრები ორჯერ ფლობდა მსოფლიო თასს 1998 და 2018 წლებში. ინტრიგა ფინალური შეხვედრის წინ დიდი იყო — რომელი გუნდი გახდებოდა მესამედ მსოფლიო ჩემპიონი. თუ ფრანგები მოიგებდნენ შეხვედრას, ბრაზილიის შედეგს გაიმეორებდნენ, ზედმედ ორ ჩემპიონატში მოიპოვებდნენ მსოფლიო თასს. შეგახსენებთ, ბრაზილიელები 1958 და 1962 წლებში ზედმედ გახდნენ მსოფლიო ჩემპიონები.

არგენტინელებსაც ჰქონდათ განსაკუთრებული მოტივაცია, დაუფლებოდნენ მსოფლიო თასს. როგორც აღვნიშნეთ, მათ 36 წელი ვერ მიაღწიეს წარმატებას მსოფლიო ჩემპიონატებში. ამასთან, სამყაროს ერთ-ერთი

(როგორც უწოდებენ), ანუ პენალტებამდე მივიდა. საერთოდაც, თერთმეტმეტრიანების შესრულებასაც სჭირდება ტექნიკა, მეკარეს თავისი კლასის გამოვლენა, ამიტომ პენალტებით გამარჯვება იოლი არ არის.

არგენტინამ გაიმარჯვა და სამგზის მსოფლიო ჩემპიონი გახდა. ჩემპიონატის საუკეთესო მოთამაშედ სწორედ ლეო მესი დაასახელეს, რომელმაც ღირსეულად დაიმსახურა ეს ტიტული. დაჯილდოებისას მასპინძლებმა მას ხალათი აჩუქეს, რაც არაბულ ქვეყნებში ძვირფას საჩუქრად მიიჩნევა. მამასთან ერთად გამარჯვებას მესის ორი ვაჟიშვილიც ზემოდა, მესამე, სეარაუდოდ, ასაკის გამო არ იმყოფებოდა სტადიონზე. ერთი საგულისხმო მომენტიც: არგენტინელმა გულშემატკივარმა ლეგენდარული დიეგო მარადონას სურათი გამოფინა ტრიბუნებზე, რითიც პატივი მიაგეს თავიანთ კერძს. არგენტინაში საერთო-სახალხო ზეიმი გაიმართა, რაც საოცარი არ გახლავთ, ფეხბურ-

ლებიც უკიკალური არქიტექტურითაც გამოირჩევიან. საერთო ჯამში, ყატარს 220 მილიარდი ამერიკული დოლარი დაუჯდა მსოფლიო ჩემპიონატის მასპინძლობა, რაც რეკორდული თანხაა, რომელიც სპორტული ღონისძიების ჩასატარებლად დაიხარჯა.

საიუბილეო, მე-20 მსოფლიო ჩემპიონატს ყატარმა მართლაც ღირსეულად უმასპინძლა. თუმცა, სამყაროს ერთ-ერთი მთავარი სპორტული ღონისძიება, რომელსაც გულშემატკივრები ოთხი წელი ელოდებიან, ჩაშლის პირას იყო. ერთ-ერთი პირველი მიზეზი ქვეყანაში სექსუალური შეხვედრების უფლებობა გახდა. ყატარი ტრადიციული არაბული ქვეყანაა, რომელიც შარიათის კანონებით ცხოვრობს, პედერასტობა და ლესბოსელობა დასჯადია. ჩემპიონატის დაწყებამდე მასპინძლები მოკრძალებულად სთხოვდნენ სტუმრებს, პატივი ეცათ მათი ტრადიციებისთვის. თუმცა ზოგიერთი ქვეყნის წარმომადგენლები დაჟინებით ითხოვდნენ, ჩემპიონატის მსვლელობისას ლგბტ წევრებს ქუჩაში ევლოთ თავიანთი დროშებით და სიმბოლიკით და ტრიბუნებზეც აეფრიალებინათ ცისარტყელას ფერები.

ჩემპიონატზე მიმავალმა გერმანიის ნაკრებმა თვითმფრინავი, რომლითაც მგზავრობდნენ, ლგბტ სიმბოლიკით მორთეს. ამის გამო ყატარმა თვითმფრინავი არ მიიღო, გერმანელებს იემენში მოუხდათ დაჯდომა და სიმბოლოების მოშორება. განაწევნებულმა გერმანელმა ფეხბურთელებმა პროტესტის ნიშნად მოედანზე პირზე ხელგაფარებულებმა გადაიდეს ფოტოები — სიტყვის და ადამიანის უფლებები და თავისუფლება იზღუდება. გუნდების კაპიტნებს ასევე დაჟინებით სთხოვდნენ, ლგბტ სიმბოლიკიანი სამკლაურები გაეკეთებინათ. მასპინძლები დაბნეულები და, შეიძლება ითქვას, განაწევნებულები იყვნენ. მშველელად ფიფას პრეზიდენტი ჯანი ინფანტინო მოეწვინათ, რომელმაც მკაცრად მოუწოდა ფეხბურთელებს, დაეცვათ სპორტული პრინციპები და სტუმარმასპინძლობის წესები. მისი გამოსვლის შემდეგ ერთგვარად შერბილდა ლგბტ წევრთა აქტიურობა. თუმცა, ყატარელებმაც დაუშვეს გამონაკლისი და ლუდის გაყიდვის ნება დართეს.

ჩემპიონატის ერთ-ერთი მოულოდნელობა გერმანიის ნაკრე-

ბის ქვეჯგუფში წარუმატებელი ასპარეზობა გახდა. მასპინძლებმა სამშობლოში გასამგზავრებლად მოშინდებულ გერმანელებს ერთგვარად სამაგიერო გადაუხადეს და პირზე ხელგაფარებულები დაემშვიდობნენ გუნდს. სპორტულმა მიმომხილველებმაც არ დაინდეს გერმანელები — ჯობდა, ფეხბურთზე, თამაშზე ეფიქრათ და არა ლგბტ უფლებებზე. მართლაც რა შუაშია ფეხბურთთან ლგბტ?

განსაკუთრებით გააოცა მაყურებელი მაროკოს ნაკრებმა. ჯგუფში მათ ბელგია და კანადა დაამარცხეს, ზორეატასთან კი ფრედ ითამაშეს. მომდევნო ეტაპზე მათ ესპანეთს სძლიეს, მეოთხედფინალში კი პორტუგალია დაამარცხეს. საბოლოოდ, მეოთხე ადგილზე გავიდნენ. ეს ფეხბურთის ისტორიაში პირველი შემთხვევაა, როდესაც აფრიკულმა გუნდმა მსოფლიო ჩემპიონატზე ასეთი მაღალი ადგილი დაიკავა.

დასრულდა მსოფლიოს 2022 წლის ჩემპიონატი. დასრულის ცერემონიალი უნიკალური იყო. გამოჩნდა, რომ მონდომებას ბევრი შეძლება. ახლა ფეხბურთის სპეციალისტები გააანალიზებენ უკვე ჩაუღილ ჩემპიონატს და დასკვნებს გამოიტანენ. ჩვენ ერთს ვიტყვით: ლეო მესიმ ოცნება აისრულა და მრავალ ტიტულს მსოფლიოს ჩემპიონობაც დაამატა, რასაც მასაც და არგენტინის ყველა გულშემატკივარს ვულოცავთ, რომლებიც საქართველოშიც ბევრნი არიან. ახლა დაველოდოთ მომდევნო, 2026 წლის ჩემპიონატს იმ იმედით, რომ მუნდიალზე უკვე საქართველოს ნაკრებიც წარმატებით იასპარეზებს.

ვარსკვლავის, ლეო მესის კარიერა დასასრულს უახლოვდება, რადგან უკვე 35 წლის გახდა. თეორიულად, გამორიცხული არ არის, ფეხბურთელმა, ასაკის მიუხედავად, გააგრძელოს თამაში. გავიხსენოთ იტალიელი მეკარე დინო ძიფი (პაპა დინო, როგორც მას ეძახდნენ მოფერებით სამშობლოში) 42 წლის იყო, როდესაც იტალიის ნაკრები მსოფლიო ჩემპიონი გახდა (1982 წ.). თუმცა ყველა ადამიანს თავისი გასაღედილი გზა აქვს.

ფინალურ შეხვედრაზე დაწვრილებით საუბარი არ ღირს, ყველამ იხილა მართლაც უშეღავათო ორთაბრძოლა, დამატებითი დრო, პენალტების სერია... ორივე გუნდი ახლოს იყო ძირითად ან დამატებით დროში გამარჯვებასთან, მაგრამ საქმე „საფეხბურთო ლატარეამდე“

თი ხომ მათ ქვეყანაში თითქმის რელიგიის დონეზეა აყვანილი.

ყატარის 2022 წლის ჩემპიონატის მასპინძლად დასახელების შემდეგ ბევრი (მათ შორის, მეც) ეჭვობდა, რომ ასპარეზობა სათანადო დონეზე არ გაიმართებოდა. მიზეზი ბევრი იყო. ჯერ ერთი, ახლო აღმოსავლეთში არაბულ ქვეყანაში მსგავსი ღონისძიება არ ჩატარებულა. ამას გარდა, ქვეყანაში არ არსებობდა სათანადო სპორტული ინფრასტრუქტურა, სტადიონები. ასევე, კლიმატური პირობები, პირველ რიგში, მაღალი ტემპერატურა. ამიტომაც გადაწყვიტეს, ასპარეზობა ნოემბერ-დეკემბრის თვეების გაემართათ და არა ზაფხულში. ეჭვები პირველივე თამაშისას გაქარწყლდა — სპორტულ არენებს წუნი არ დაეღებოდა. ყველა სტადიონი თავიდან აშენდა, რომ-

„საერთო გაზეთის“ მხარდასაჭერი ფონდი № 202375349. სს „საქართველოს ბანკი“. კოდი BAGAGE22. № 6E19B6000000182763600.

საერთო გაზეთი
შპს საგაზეთო-საბეჭდო-საგაზეთო-საბეჭდო „საერთო სიტყვა“
მთავარი რედაქტორი: გვანცა ხარჩილავა 599 03 43 06
ჩვენი გაზეთის მომსახურე ნომერი გამოვა 2023 წლის 18 იანვარს

სარედაქციო კოლეჯია: თამარ ბერძენიშვილი (გამომცემელი); თამარ შველიძე, ვია ბურდული, ზურაბ ოშხერელი, ლევან ბოჭორიშვილი (კომპ. უზრუნველყოფა), ბელა გველესიანი, მთვარისა კველიშვილი, ლევან ჭილაძე (სამართალი); ბესიკ ცარციძე (გაერცვლების სამსახური 599 58 72 50).

მის: თბილისი, ტაშკენტის ქ.18;
ტელ.: 593 44-04-01 (ჩაქაქია)
E-mail: saertogazeti@yahoo.com. http://www.saertogazeti.ge
რეზონს. №202375349; უაქ (UDC) 070.23 (479.22) ს-158
გაზეთის გამოცემა შეზღუდულია შპს „გაზეთი“-ს მფლობელით +995 32 238 26 73; +995 32 238 26 74

ISSN 2233-3983
ISBN 977-22333-9800-1
2 008311 231562

გაზეთი ხელმძღვანელობს თანამედროვე პრესის პრინციპით. შესაძლოა, ავტორის პრინციპი არ ეთანხმებოდეს რედაქციის აზრს. ინფორმაციის სინუსტაჟა ვასულისგვარადაა ავტორი. გასაქმებულია შესაძლებელია მასალის გამოკვეთა ერთი ავტორის ვადაში. გამოცემის მასალაში ავტორის აზრს არ უნდა ეთანხმება.
© 2022 წლის ავტორთა საერთო საბჭო.
იბეჭდება შპს „საგაზეთო-საბეჭდო“ სტამბაში. აბლაქის 39. ტელ.: 234-39-99

<http://www.saertogazeti.ge>